

Punkt. Ministeren antydede, at maaste kunde § 16 gjøres gjældende for Statens Maskiner. Jeg kan med dette for Die ikke sige bestemt, om jeg kan gaa ind paa, at § 17 undtages, men med Hensyn til, at Forslaget bliver ændret derhen, at andet Affnit af Loven ikke finder Anvendelse paa Statens Maskiner, saa kan jeg formentlig gaa med. Med Hensyn til de Indvendinger, der ere gjorte af den ærede Ordfører og den ærede Minister imod det af mig foreslaaede Tilhyn, har de navnlig gaaet ud paa, at det ikke blev saa ensartet som Lovforslaget og heller ikke saa godt. Det forekommer mig, at Ensartetheden har mindre Betydning; naar blot Tilhynet er tilstrækkeligt indgaaende og dygtigt, synes det mig at have mindre at sige, om Papirerne, der komme til Ministeriet, ikke se saa ens ud. Med Hensyn til Dygtighed skal jeg dog nævne, at de Mænd, der for Øieblikket have Tilhyn med Dampmaskiner rundt i Landet, i alt Fald ere praktisk uddannede, men de fleste eller i alt Fald en stor Del af dem ere ogsaa teknisk uddannede Mænd, Mænd, der have virkelig Forstand paa Maskiner og deres Indretning. Saa vidt jeg kan forstaa, vil Tilhynet efter Forslaget komme til at bestaa navnlig af Assistenten, der maaste nylig ere udgaaede fra polyteknisk Boreanstalt, som naturligvis ere udmærket teknisk uddannede, men som ogsaa savne en hel Del af det praktiske Begreb, der ogsaa maa være til Stede her, for at de navnlig kunne være saa hensynsfulde, som jeg mener, at Tilhynet gjerne skulde være. Med Ordet hensynsfuld mener jeg ikke et slapt Tilhyn, men et Tilhyn, der tager Hensyn til de foreliggende Omstændigheder, og ikke alene til de Omstændigheder, jeg antydede, men ogsaa til, hvad der kan gjøres, for at gjøre Maskinerne saa uskadelige som muligt. Loven er nemlig meget ubestemt, der staar kun, at Bestemmelserne i denne Lov ere anvendelige paa enhver af de Maskiner, hvis Brug kan medføre Fare. Der maa da altsaa tages det Hensyn, om Maskinerne virkelige ere farlige eller ikke, at der ikke paalægges Arbejdsgiverne andre Sikkerhedsforanstaltninger end saadanne, der kunde gennemføres, uden at Maskinens Brug bliver umulig, og det kan praktisk uddannede Mænd som Regel bedst gjøre. Jeg synes ikke, at der med Hette kan lages over det Tilhyn, der har været med Dampmaskinerne hidtil; saa vidt jeg veed, har der i lange Tider ikke været noget Tilfælde med Sprængning af en Dampmaskine, og det synes at vise, at Tilhynet har været nogenlunde godt. Det var ikke min Mening, at Arbejdsinspektørerne ikke skulde have nogen

Førogelse af deres Løn eller nogen Hjælp til deres Arbejde, naar det skulde udvides, som det vil blive efter mit Forslag, men jeg tror ikke, at der behøves saa stor Udvikelse som efter Lovforslaget og heller ikke saa store Udgifter. Det har jo vist sig, at de to Arbejdsinspektører have haft 700 Arbejdssteder at tilse, 3—400 hver, altsaa et Arbejdssted daglig; det forekommer mig, at der maatte overføres noget Mere. Jeg skal ikke indlade mig dybere derpaa, de har naturligvis ogsaa meget Kontorarbejde, men efter hvad jeg kender til Forholdene — jeg har ogsaa Tilhynet hjemme hos mig — er det et Arbejde, som kun staar paa et Kvarter eller en halv Time, saa der kunde maaste nok overkommes noget mere. Der er imidlertid et andet Forhold, som gjør mig betænkelig ved ved at ansætte en hel Række fast lønede Embeds- og Bestillingsmænd, som det foreslaas, og det er, at der er en saa stærk Udvikling i Tekniken med hver Dag, at det ikke er godt at vide, hvor mange Dampmaskiner der i Virkeligheden er om 10 Aar. Det viser sig rundt om i Byerne, at Dampmaskinerne affaffes det ene og det andet Sted; jeg har hjemme staaende en Dampmaskine ubrugt om trent 1 Aar, idet jeg har anskaffet anden Bevægkraft, som er langt billigere. For Byernes Vedkommende vil Dampkraften være for dyr, navnlig for de mindre Bedrifter, og det er dog dem, der væsentlig er Tale om, større Fabriker er der jo ikke mange af. For Landets Vedkommende er man jo nødt til at anskaffe Dampmaskiner, selv hvor der er Tale om en ringe Kraft, 2—3—4 Hestes Kraft, men efter de nyeste Bevægelser paa Teknikens Omraade, tror jeg, at der inden kort Tid vil komme en Afgørelse, saa at Arbejdet for Fabrikinspektørerne maaste kunde indskrænktes betydeligt, selv i de første 10 Aar, og saa er det ikke saa let at faae en hel Række fast lønede Bestillingsmænd affaffede, naar man først har faaet dem. Det viser sig, at det er meget lettere at faae dem affaffede end affaffede, man kan jo ikke saadan jage Folk bort fra et Embede. I Østerrig er der en Institution, der netop ligner den, der er foreslaaet i Lovforslaget med Fabrikinspektører, jeg har læst det for længere Tid siden. Jeg erindrer ikke, om det er 6 eller 10 i hele Østerrig, men jeg erindrer i alt Fald, at en af dem havde et Omraade af 5 Mill. Menneker at tilse. Saaledes ville 12 Menneker her hjemme hos os være et meget stort Antal. Endelig vil jeg som en Anbefaling for mit Forslag fremhæve, at det falder saa godt som aldeles sammen med det Forslag, som den kongelige Kommission af 26de Mai 1883 fremkom med, og paa hvil-